

ONCOLOGIE
ORTHOPEDIE &
TRAUMATOLOGIE

Medicijnen bij botontkalking of bij de behandeling van kanker

---

B72

HET VAN WEEL-BETHESDA ZIEKENHUIS

Hoofdlocatie:
Stationsweg 22
3247 BW Dirksland

vanweelbethesda.nl
mijn.vanweelbethesda.nl
0187 60 73 00

Als onderdeel van uw behandeling voor kanker heeft uw arts u een Bisfosfonaat of Denosumab voorgeschreven. Dit zijn medicijnen die u krijgt bij botontkalking (osteoporose) of bij kanker, om (ernstige) botproblemen door de behandeling te voorkomen. Hier leest u meer over deze medicijnen.

Botversterkende medicatie Bisfosfonaten / Denosumab

Uw arts heeft u een botversterkend medicijn voorgeschreven. Het is van belang dat u de onderstaande informatie goed doorleest om op een juiste en veilige wijze de behandeling te volgen. Deze informatie vervangt niet de bijsluiter. Bisfosfonaten / Denosumab zullen hieronder genoemd worden als “botversterkende medicatie”.

Waarvoor wordt botversterkende medicatie gebruikt?

Botversterkende medicatie kan om verschillende redenen worden voorgeschreven:

- om de kans op botontkalking te verkleinen
- om de kans op uitzaaiingen in de botten na borstkanker te verkleinen
- om het risico op complicaties (zoals botafbraak of botbreuken), veroorzaakt door de ziekte of door uitzaaiingen in het bot, te verkleinen
- om een te hoog calciumgehalte in uw bloed te verlagen

Welke medicijnen vallen onder botversterkende medicatie?

- Alendroninezuur (Fosamax®): tablet
- Ibandroninezuur (Bondronat®, Bonviva®): tablet
- Risedroninezuur (Actonel®): tablet
- Clodroninezuur (Bonefos®, Ostac®): tablet
- Pamidroninezuur (APD): infuus
- Zoledroninezuur (Aclasta®, Zometa®): infuus
- Denosumab (Xgeva®): onderhuidse injectie

Wanneer is botversterkende medicatie niet geschikt?

- bij een zeer sterk verminderde werking van nieren is voorzichtigheid geboden (behalve Denosumab)
- voor start van therapie bij sterk verlaagde Calciumwaarde in het bloed (hypocalciëmie)
- vrouwen die zwanger willen worden of zijn, dan wel borstvoeding geven
- slikklachten door verminderde functie van de slokdarm (geldt alleen voor tabletten)
- als u niet tenminste 30 minuten rechtop kan staan of zitten (geldt alleen voor tabletten)

Mag ik botversterkende medicatie met andere geneesmiddelen gebruiken?

U kunt de medicatie in combinatie met bijna alle geneesmiddelen gebruiken. Vertel uw huisarts, uw specialist, uw apotheek en uw tandarts wel altijd welke geneesmiddelen u gebruikt. Bisfosfonaten in tabletvorm moet u minimaal een half uur voor kalk-bevattende medicatie of zuivelproducten innemen. Voorbeelden hiervan zijn: Calciumtabletten, bepaalde maagtabletten (Algeldraat®, Antagel®, Gastilox®, Maalox®, Regla-pH®, Rennie®, Ultacit®, Magnesiumoxide® en Magnesiumperoxide®)

Hoe gebruik ik botversterkende medicatie?

Botversterkende medicatie kunt u in tabletvorm krijgen, als een infuus of als een onderhuidse injectie (Denosumab). De arts bespreekt met u welke vorm en hoeveelheid voor u van toepassing is.

- Een bisfosfonaat via een infuus kan thuis worden gegeven via een thuisdienst of op de dagbehandeling in het ziekenhuis. De duur van het infuus is afhankelijk van het middel en de dosering.
- Een bisfosfonaat in tabletvorm neemt u thuis in op een vaste dag, dit kan bijvoorbeeld eens per week zijn. Neem de tablet 's ochtends in direct na het opstaan en voor het ontbijt. Neem de tablet in zijn geheel in met een vol glas kraanwater terwijl u rechtop staat of zit. Slik de tablet door zonder te kauwen. Blijf na inname van de tablet nog een half uur rechtop zitten, staan of lopen. Hiermee voorkomt u irritatie van de slokdarm. Ga dus niet liggen. Na een half uur mag u ontbijten en uw andere medicijnen innemen.
- Bisfosfonaat (Denosumab) middels onderhuidse injectie wordt toegediend door een verpleegkundige van een thuisdienst.

Calcium en vitamine D

Calcium en vitamine D zijn belangrijke bouwstoffen voor de botten. Door de behandeling met botversterkende medicatie kan soms een tekort aan calcium in het bloed (hypocalciëmie) ontstaan. Daarom krijgt u bij een behandeling met botversterkende medicatie vaak ook calcium en vitamine D in tabletvorm (meestal gecombineerd) die dagelijks ingenomen dient te worden.

Waar moet ik op letten voorafgaand aan de behandeling?

Een zeldzame, maar ernstige bijwerking van botversterkende medicatie is osteonecrose, ofwel beschadiging van het bot. Botbeschadiging komt het meest voor in de kaak. Het kan spontaan optreden tijdens de behandeling of bij een tandheelkundige ingreep, zoals het trekken van tanden. Ook kan dit nog ontstaan nadat u met de behandeling bent gestopt. Bezoek voor u begint met de medicijnen, uw tandarts of mondhygiënist om uw gebit te laten nakijken en zo nodig te behandelen.

Het risico op beschadiging van kaakbot is groter:

- als u verschillende behandelingen voor kanker krijgt
- bij tandvleesaandoeningen
- na het trekken van een kies of plaatsen van een implantaat door de tandarts
- als u niet regelmatig voor controle naar de tandarts gaat
- als u eerder behandeld bent met een botversterkend medicijn
- als u rookt

Waar moet ik op letten tijdens de behandeling?

- Poets uw tanden en tong (met een zachte borstel) na elke maaltijd en voor het slapen gaan.
- Houdt uw mond goed vochtig door regelmatig wat te drinken.
- Laat uw gebit elk half jaar controleren bij de tandarts. Laat de tandarts weten dat u behandeld wordt met botversterkende medicatie.
- Als u een kunstgebit draagt: zorg dat deze goed past.
- In geval van gebitsproblemen (loszittende tand/kies, pijn en/of zwelling, zweer of pusafscheiding) neem dan direct contact ons op. Dit kan een teken van botbeschadiging in de kaak zijn. Wij zullen u dan verwijzen naar uw tandarts of kaakchirurg en vaak de botversterkende medicatie (tijdelijk) staken.

Welke andere bijwerkingen kunnen optreden?

In de bijsluiter van de apotheek staan alle mogelijke bijwerkingen van de botversterkende medicatie vermeld. Gelukkig komen deze lang niet bij elke patiënt voor en wordt de medicatie vaak goed verdragen. De meest voorkomende bijwerkingen zijn:

- Griepachtige verschijnselen, dit zien we vooral na het infuus en met name bij de eerste toediening
- Hoofdpijn
- Pijn in gewrichten, spieren en botten. U kunt voor deze klachten paracetamol innemen en het helpt ook om voor en na de toediening extra te drinken. Neem contact op bij veel pijn of wanneer de klachten aanhouden.
- Maagdarmklachten, zoals misselijkheid, braken, geen eetlust, buikpijn, verstopping, diarree, winderigheid, ontstoken slokdarm. Neem contact op bij veel klachten, wanneer de klachten aanhouden, of bij zwarte ontlasting.
- Oogontsteking of wazig zien
- Onregelmatige hartslag
- Allergische reactie: huiduitslag, galbulten en jeuk, zelden kortademigheid, zwelling van gezicht en keel. Neem bij deze verschijnselen direct contact op.

Bij wie kan ik terecht met vragen?

Bij vragen kunt u contact opnemen met de oncologieverpleegkundige.

Mail

oncologievpk@vanweelbethesda.nl

Telefonisch spreekuur (ma t/m vr)

Van 8.30-9.30 uur en van 13.30-14.30 uur

T 0187 60 73 29

Spoedeisende klachten (ma t/m vr)

Van 8.30-16.30 uur

T 0187 60 72 38

Buiten kantoortijden en in het weekend

T 0187 60 74 81

Uw afspraak

Een eerste afspraak maken

Voor een eerste afspraak heeft u een verwijzing van de huisarts of andere medisch specialist nodig. Voor bloedprikken hoeft u geen afspraak te maken. Veel afspraken zijn ook online te maken via het PatiëntenPortaal.

Een vervolgsafpraak maken of een afspraak wijzigen

U kunt ook uw vervolgsafpraak gemakkelijk zelf plannen of een afspraak wijzigen via uw persoonlijk PatiëntenPortaal; mijn.vanweelbethesda.nl. Lukt het niet om uw afspraak digitaal te plannen en wilt u liever één van onze medewerkers spreken? Neem dan telefonisch contact op met het betreffende specialisme via het Afsprakenbureau op 0187 60 23 55. De poliklinieken zijn op werkdagen van 8.30-12.30 en 13.30-16.30 uur bereikbaar.

Meer informatie

Heeft u vragen of wilt u meer informatie? Kijk dan in uw persoonlijk PatiëntenPortaal, op onze website of vraag het aan uw zorgverlener via de [BeterDichtbij](#) app of telefonisch.

PatiëntenPortaal

Op ons PatiëntenPortaal mijn.vanweelbethesda.nl kunt u terecht voor veilige toegang tot uw medisch dossier, persoonlijke gegevens, het maken en inzien van afspraken en voorlichting over uw aandoening en/of behandeling. Het portaal is toegankelijk met behulp van uw DigiD.

BeterDichtbij app

Met de gratis [BeterDichtbij](#) app heeft u eenvoudig en veilig contact met uw eigen arts of andere zorgverlener. Wanneer uw e-mailadres en uw mobiele telefoonnummer correct geregistreerd zijn in ons systeem, ontvangt u na het maken van uw eerste afspraak een uitnodiging voor deze app.

Hulp nodig bij het PatiëntenPortaal of BeterDichtbij?

Neem contact op met de DigiHulp van CuraMare via digihulp@curamare.nl of 0187 89 10 10 (tijdens kantooruren).

Vergoeding van uw zorgkosten

Niet alle zorg in het ziekenhuis wordt vergoed door uw zorgverzekeraar. U betaalt ook altijd de hoogte van uw eigen risico. Vraag vooraf bij uw zorgverzekeraar of uw behandeling in ons ziekenhuis vergoed wordt.

Het Van Weel-Bethesda Ziekenhuis is
onderdeel van:

CURAMARE

Ouderenzorg - Thuiszorg - Ziekenhuiszorg